

7FISA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea,	Sociologie și Asistență Socială
1.3. Departamentul	Asistență Socială
1.4. Domeniul de studii	Asistență Socială
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii	Probațiune

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	PSIHOLOGIA COMPORTAMENTULUI INFRAȚIONAL						
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Morar Ioana						
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Morar Ioana						
2.4. Anul de studiu 2019-2020	1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	3.2. Din care Curs	1	3.3. Seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	3.5. Din care Curs	14	3.6. Seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					0
Examinări					2
Alte activități					7
3.7. Total ore de studiu individual					97
3.8. Total ore pe semestru					125
3.9. Număr de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Psihologia personalității, Psihologia vârștelor, Psihologie socială
4.2. de competențe	Evaluarea corectă a lucrărilor reprezentative în domeniu (cărți și internet), proiectarea unui studiu de teren, cunoștințe de statistică, cunoașterea metodelor și tehnicilor de evaluare a personalității umane.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	amfiteatru cu minim 100 locuri, dotat cu PC, videoproiector, ecran, tablă și instrumente de scris (cretă sau marker).
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	sală cu minim 25 locuri, dotată cu tablă și instrumente de scris (cretă sau marker)

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CUNOȘTINȚE: (C1.1) Asigurarea cunoștințelor științifice care să asigure o analiză riguroasă a cazurilor concrete din domeniul psihologiei judiciare și penitenciare (C1.2) Formarea unor tineri profesioniști capabili să utilizeze cunoștințele de psihologie în organizarea anchetei judiciare, a măsurilor de prevenire a criminalității, funcție de particularitățile personalității delincvenților și a contextelor sociale generatoare de criminalitate. (C1.3) Prelegerile și bibliografia vor asigura posibilitatea aprofundării cunoștințelor predate și lărgirea perspectivei de înțelegere a genezei activității delincvente, a universului carceral modern și a modalităților de intervenție pentru diminuarea criminalității. ABILITĂȚI: (A2.1) Reflecția critică și constructivă privind evaluarea fenomenului infracțional individual și de grup (A2.2) Monitorizarea procesului de intervenție la nivelul persoanelor delincvente și/sau deținute (A2.3) Analiza rezultatelor intervenției asupra persoanelor sau grupurilor delincvente
Competențe transversale	Cercetare: Utilizarea teoriilor și metodelor moderne pentru explicarea și interpretarea fenomenului infracțional. Explicarea funcționalității modelelor psihosociale de diagnoză și intervenție propuse în cadrul prelegerilor consacrate diverselor categorii de persoane delincvente. Stabilirea conexiunilor dintre teorii și problemele concrete cu care se confruntă personalul din instituțiile de justiție penală (poliție, tribunale, penitenciare). Însușirea și aplicarea procedurilor de evaluare a proceselor și rezultatelor intervențiilor practice în domeniul prevenirii și combaterii criminalității. Etice: Atitudine profesională exemplară în timpul studiilor, cercetărilor și intervențiilor psihodiagnostice și terapeutice privind delincvenții / deținuții Respectă Codul Deontologic a Colegiului Psihologilor din România Păstrarea confidențialității datelor rezultate din investigațiile întreprinse Respectă drepturile persoanelor delincvente precum și a reglementărilor instituțiilor cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității Interpersonale: Bună relaționare cu specialiștii din alte domenii preocupați de fenomenul infracțional Promovarea spiritului etic în comportamentul profesional al colegilor de serviciu

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Demonstrarea capacității cunoștințelor de psihologie de a ajuta înțelegerea corectă și profundă a persoanelor implicate în procesul penal. Asigurarea cunoștințelor științifice adecvate unor analize riguroase a cazurilor concrete de delincvenți și grupuri de delincvenți Înțelegerea rolului factorilor contextuali și socio-culturali în
---	--

	geneza criminalității
7.2. Obiectivele specifice	Formarea unor tineri profesioniști capabili să utilizeze cunoștințele de psihologie în ancheta judiciară a delincvenților și tratamentul deținuților. Dezvoltarea interesului pentru această disciplină și cultivarea abilităților de investigare a fenomenelor precursore conduitei infracționale Asigurarea cunoștințelor care să permită cursanților înțelegerea funcțiilor instituțiilor de justiție penală în cadrul prevenirii și combaterii criminalității.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Cauzele și costurile criminalității contemporane. Delincvența și cursul vieții	Prelegere	Bibliografie
2. Delincvența juvenilă – etiologie, mecanismele devenirii infracționale, tipologie, reacția socială	Prelegere	Bibliografie
3. Noțiuni de victimologie – concepte, tipologii	Prelegere	Bibliografie
4. Violența individuală și violența colectivă – etiologie, forme, consecințe psihosociale	Prelegere	Bibliografie
5. Motivația infracțională. Motivația infracțională a delincvenților români (prezentare studiu)	Prelegere. Prezentarea unui studiu realizat în România	Bibliografie
6. Personalitatea delincventului - nucleul personalității criminale, factori psihologici în infracțiunile violente.	Prelegere.	Bibliografie
7. Teorii moderne privind trecerea la act.	Prelegere	Bibliografie
8. Evaluarea pericolozității delincvenților	Prelegere Studiu de caz	Bibliografie
9. Bandele infracționale – geneză, structurare internă, evoluție, pericolozitate socială	Prelegere. Dezbateri	Bibliografie
10. Controlul social și penalitatea modernă. Teoria psihopedagogică a pedepsei. Experimentul falsei închisori.	Prelegere.	Bibliografie
11. Penitenciarele moderne – funcții sociale, tipuri, dimensiuni instituționale și psihosociale.	Vizită la un penitenciar din București	Bibliografie
12. Fenomene umane disfuncționale în penitenciare – greva foamei, sinuciderea, terorismul, revolta. Rolul consilierului de probațiune în prevenirea evenimentelor majore din închisori	Prelegere. Studiu de caz	Bibliografie
13. Sănătatea organizațională în penitenciare. Psihologia personalului din unitățile de detenție	Dezbateri. Studiu de caz	Bibliografie
14. Prevenirea criminalității – posibilități și limite privind intervenția psihologică și psihosocială. Prevenirea terțiară (în penitenciare)	Prelegere	Bibliografie

Bibliografie

A. Suport de curs principal

- Tudorel Butoi** (coord.), *Victimologie și psihologie victimală*, Editura Pinguin Book, Buc., 2008
Duncan Cartwright, *Minți criminale*, Editura Trei, București, 2010
Maurice Cusson, *La delinquance, une vie choisie*, Editions Hurtubise HMH, Montreal, 2005
Michel Foucault, *A supraveghea și a pedepsi*, Humanitas, București, 1997
Florian Gheorghe, *Penitenciarul – ultima autoritate*, Editura Oscar Print, București, 2016
Florian Gheorghe, *Fenomenologie penitenciară*, Editura Oscar Print, București, 2006
Florian Gheorghe, *Prevenirea criminalității. Teorie și practică*, Ed. Oscar Print, Buc., 2005
Emilio Mira Y Lopez, *Manual de psihologie juridică*, Editura Oscar Print, București, 2009
Sorin M. Rădulescu, *Sociologia devianței și a problemelor sociale*, Ed. Lumina Lex, Buc., 2010
Rodica Stănoiu (coord.), *Marea criminalitate în contextul globalizării*, Universul Juridic, București, 2012
Alina Sanda Vasile, *Psihologia delincvenței juvenile*, Univers Juridic, București, 2010
Alina Oana Zamoșteanu, *Delincvența între etiologie și abordare terapeutică*, Ed. Eurobit, Timișoara, 2008
Philip Zimbardo, *Efectul Lucifer*, Editura Nemira, București, 2008

B. Material de aprofundare

- Ecaterina Balica**, *Criminlitatea violentă*, Editura Oscar Print, București, 2008
Ortansa Brezeanu, *Minorul și legea penală*, Editura All Beck, București, 1998
Stephane Clerget, *Criza adolescenței*, Editura Trei, București, 2008
Maurice Cusson, *Le control social du crime*, PUF, Paris, 1983
Michel Foucault, *Anormalii*, Editura Univers, București, 2000
Francis Fukuyama, *Marea ruptură*, Humanitas, 2002
Virgiliu Gheorghe, *Efectele televiziunii asupra minții umane*, Ed. Evanghelismos, Buc., 2005
Erving Goffman, *Aziluri*, Polirom, 2004

C. Alte surse utile

- Șerban Ionescu**, *Tratat de reziliență asistată*, Editura Trei, București, 2013
Arthur Koestler, Albert Camus, *Reflecții asupra pedepsei cu moartea*, Humanitas, 2008
Gilles Lipovetsky, *Fericirea paradoxală*, Polirom, București, 2007
Max Scheler, *Omul resentimentului*, Editura Trei, București, 1998

Seminar	Metode de predare	Observații
1. Cauzele și costurile criminalității contemporane. Delincvența și cursul vieții	Dezbateri	Bibliografie
2. Delincvența juvenilă – mecanismele devenirii infracționale, tipologie, reacția socială	Dezbateri. Referate	Bibliografie
3. Noțiuni de victimologie – concepte, tipologii	Dezbateri. Studiu de caz	Bibliografie
4. Violența individuală – etiologie, forme, consecințe psihologice și psihosociale	Dezbateri	Bibliografie
5. Motivația infracțională. Motivația infracțională a delincvenților români (prezentare studiu)	Dezbateri. Prezentarea unui studiu realizat în România	Bibliografie
6. Personalitatea infractorului - nucleul personalității criminale, factori psihologici în crimele violente.	Dezbateri. Studiu de caz	Bibliografie
7. Teorii moderne privind trecerea la act.	Dezbateri	Bibliografie
8. Evaluarea pericolozității delincvenților	Dezbateri. Studiu de caz	Bibliografie

9. Bandele infracționale – geneză, evoluție, periculozitate socială	Dezbateri	Bibliografie
10. Controlul social și penalitatea modernă. Teoria psihopedagogică a pedepsei. Experimentul falsei închisori.	Dezbateri	Bibliografie
11. Penitenciarele moderne – funcții sociale, dimensiuni instituționale, psihologice și psihosociale.	Vizită la un penitenciar din București	Bibliografie
12. Fenomene umane disfuncționale în penitenciare – greva foamei, sinuciderea, terorismul, revolta. Rolul consilierului de probațiune în prevenirea evenimentelor majore din închisori	Dezbateri. Studiu de caz	Bibliografie
13. Sănătatea organizațională în penitenciare. Psihologia personalului din unitățile de detenție	Dezbateri. Studiu de caz	Bibliografie
14. Prevenirea criminalității – posibilități și limite privind intervenția psihologică și psihosocială. Prevenirea terțiară (în penitenciare)	Dezbateri	Bibliografie

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În rândul publicului larg, există o neliniște din ce în ce mai mare privind criminalitatea care se extinde pe verticala și orizontală structurii sociale. Oamenii urmăresc mersul anchetelor și așteaptă din partea judecătorilor o pedeapsă utilă, adică pe măsura complexității cazului, potrivită personalității celor vinovați și cu efecte vizibile în viitor la nivelul comunității. Ca urmare, înțelegerea corectă a faptelor ce vor fi judecate, clarificarea motivelor și antecedentelor celor vinovați precum și evaluarea atentă a personalității celor implicați în procesul penal, nu sunt posibile fără cunoștințe serioase în domeniul psihologiei judiciare și penitenciare. Cursul oferă o largă analiză a mecanismelor devenirii infracționale, evoluția morală a minorilor și a adulților delincvenți, factorii determinanți a trecerii la act, tipurile și stilurile infracționale, periculozitatea delincvenților și deținuților, caracteristicile infracțiunilor de grup, modalitățile de intervenție la nivelul individului și al structurilor sociale pentru a preveni recidiva. Consilierii de probațiune cu studii temeinice de psihologie judiciară și penitenciară sunt indispensabili în serviciile de poliție, în penitenciare, în organizații non-guvernamentale și, mai ales, în serviciile autorităților locale (primării) care au sarcini importante în domeniul prevenirii criminalității.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Cunoștințe	Intervenții, interes, întrebări de calitate	50
	Cunoștințe	Studiu în bibliotecă, interesul pentru notăți în domeniu și în disciplinele conexe	30
10.5. Seminar/ Laborator	Cunoștințe și abilități	Interes pentru metodologia de investigare a personalității delincvenților	20

Standard minim de performanță	Studentul folosește un limbaj adecvat și cunoaște care sunt principalele concepte din domeniul psihologiei judiciare Este apreciată, cu minim nota 5 activitatea de la seminar și obține un minim de 20% la evaluarea finală.		

Data Completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura Directorului de Departament